

have indgaaet denne Ulykke, dersom det ærede Medlem i den Stilling, han dengang indtog, havde lagt Grundtanke i 5te Junigrundloven ind den Forsatning, som skulde samle de forskjellige Landsdele. Dertil vil det ærede Medlem maaskee svare mig, at det var umuligt, og derom kan ganske vist Enhver have sin personlige Mening, men baade af kongerigste og sønderjydske Mænd blev der stillet Forslag dertil, og det havde vist været muligt. Min egen Stilling til denne Sag var den Gang saaledes, at jeg kunde gaae ind paa Forsatningen, saalænge den kun gjaldt i Fællesanliggenderne og som et Udtryk af Danmark-Slesvigs Ret til forfatningsmæssig Enhed, samt tillige som Udtryk for vor Selvbestemmelsesret, men jeg tog den faste Beslutning, naar den Tanke kom til Udvikling, som jeg syntes at spore deri, at Forsatningen skulde træde istedetfor Grundloven af 5te Juni 1849 med Hensyn til farlige Anliggender, da at bekæmpe den af al Magt, at kæmpe, saavidt mine Evner strakte til, for at faae Juni-Grundlovens Grundtanke optagen i den Forsatning, der skulde gjælde for samtlige Landsdele. Dernæst skal jeg endnu tillade mig en kort Bemærkning ligeoverfor det Spørgsmaal, om Forsatningen af 2den October 1855 havde været lettere at komme tilrette med end Forsatningen af 18de November 1863. Ganste vist kan jeg ikke bevise det; men det er min bestemte Mening, at ligeoverfor den moralske Ret, som man fra alle Sider maa indrømme Rigsdagen til at træde ind i sin fulde Gyldighed, naar der ikke længere var Tale om at holde de forskjellige Landsdele sammen ved en Fællesforfatning, vilde den Forsamling, som var valgt efter Forsatningen af 2den October 1855, være lettere at komme tilrette med end den, vi nu have. Men uanset Alt, hvad der er gaaet ferud, dersom det høitærede Medlem og de, der dele hans Bestrægtning, ifjor havde sluttet sig sammen med os om at holde paa Grundloven af 5te Juni, hvad skulde da været til Hinder for at beholde eller faae den? Var det steet, er jeg overbevist om, at det navnlig i en Tid som denne havde været en overordentlig Lykke for os, om vi Alle havde sluttet os om det, der havde Rod og Grund i Folket, og jeg er vis paa, at,

dersom det havde været mig og mine politiske Venner, der havde ønsket en Forandring i Junigrundloven, kunde det aldrig være faldet os ind at vælge en saadan Ulykkestid til Forandringen. Der er baade her og paa et andet Sted saavel som offentlig i Pressen fremkommet Udtalelser, der stadfæste Rigtigheden af, hvad jeg siger, at man har villet benytte Forsatningen af 18de November til at indskrænke Junigrundloven. Der er paa et andet Sted fremkommet saadanne Udtalelser af et meget høitæret og høitærd Medlem, som jeg har lagt nogle Mærke til. Han sagde nemlig: Lad os ærlig tilstaae, at Grunden, hvorfor vi ikke her erklære Rigsrådet for hævet og alle dets Anliggender overgivne til Rigsdagen, er den, at vi ikke ansee Rigsdagen for en saagod Repræsentation, som vi ønske den, og som vi maae have den.

Formanden: Jeg skulde dog med Hensyn til Forhandlingernes videre Gang henstille til ærede Medlemmer, om man ikke vilde finde, at det ligger Noget udenfor Forhandlingerne at undersøge, hvorledes forskjellige Medlemmer til forskjellige Tider have stillet sig til forskjellige Spørgsmaal, og hvorvidt den Tilstand, hvori vi for Dieblirket befinde os, og navnlig det Forslag, der foreligger, hidrører fra eller er blevet, som det er, paa Grund af, at nogle Medlemmer have stillet sig saa, og andre saa. Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Solstein: Jeg skal ganske vist holde mig Formandens Ord efterrettelig, og det er i det Hele blot et Par ganske korte Bemærkninger, jeg vil tillade mig at gjøre. For det Første vilde jeg gjerne rette en Forespørgsel til den ærede Minister. Man har nemlig ofte baade her i Salen og udenfor den drøftet det Ord, den ærede Minister flere Gange har brugt som Begrundelse for, at dette Forslag er kommet frem, nemlig Ordet: Overenskomst. Dette Ord er blevet udtydet paa forskjellige Maade; men jeg for mit Vedkommende troer, at det er feilagtige Udtydninger, det har faaet, hvorfor det vilde være meget ønskeligt, om dets rette Betydning kunde komme frem her i Salen, og